

Podpore glasbenim šolam in za povzdigo glasbene kulture	45.000,—
Literarne nagrade za izvirna leposlovna dela	20.000,—
Nagrade za najboljše likovne umetnine iz domače zgodovine	20.000,—
Za ureditev vojaških pokopališč in spomenikov ter grobnic zaslužnih mož	50.000,—
Za ureditev pedagoške banovinske knjižnice	4.000,—
Banovinski arhiv v Mariboru	15.000,—
Prispevek hidrotehničnemu laboratoriju univerze kralja Aleksandra I. Zedinitelja	25.000,—

1.767.000,—

Stroški banovinskega šolskega odbora:

Nagrade poslovdnji za blagajniške posle po § 142. zakona o ljudskih šolah, nagrade za pregledovanje in ugotavljanje obračunov in proračunov šolskih občin in šolskih proračunov, ki jih krije banovina	8.000,—
Dnevnice in potni stroški članom banovinskega odbora	2.000,—

10.000,—

Stroški vzdrževanja ljudskih šol:

Najemnine za šolske prostore oziroma šolska poslopja in sklepanje najemnih pogodb	350.000,—
Razsvetljava in kurivo za šolske prostore, kurivo za upravitelje in šolske služitelje	3.100.000,—
Vzdrževanje snage v šolskih poslopih	610.000,—
Vzdrževanje šolskih vrtov, telovadšč in igrališč	210.000,—
Nabava in vzdrževanje šolske opreme	330.000,—
Redno vzdrževanje, popravilo in beljenje šolskih poslopij	420.000,—
Nabava in vzdrževanje učil	470.000,—
Nabava in izpopolnjevanje knjižnic, Prosvetni glasnik, šolske slavnosti in ekskurzije	640.000,—
Podpore za nabavo učnih knjig in šolskih potrebščin revnim učencem	730.000,—
Pisarniške potrebščine za šole in krajevne šolske odbore	990.000,—
Razni nepredvideni izdatki	220.000,—

8.070.000,—

Ljudske in meščanske šole:

Podpore krajevnim šolskim odborom in upravnim odborom meščanskih šol	
a) za zidanje in prezidavanje šolskih poslopij	900.000,—
b) prispevek banovinskemu šolskemu fondu za podeljevanje brezobrestnih posojil šolskim občinam za zidanje in prezidavanje šolskih poslopij	200.000,—
c) nagrade učencem ljudskih šol za uspešno cepljenje divjakov in gojitve sadnega drevja	15.000,—
č) nagrade za poučevanje v krajih, kjer ni šolskih poslopij, po § 139., t. 5., zakona o ljudskih šolah	140.000,—

d) podpore za gospodinjstvo	10.000,—
Potnine za konference sreskih šolskih nadzornikov po § 149. zakona o ljudskih šolah	1.265.000,—
Za izredna nadzorovanja ljudskih šol po odločbi ministrstva za prosveto O. N. št. 77.109 z dne 29. nov. 1933. in po § 39./II zakona o banski upravi	10.000,—
	15.000,—

1.290.000,—

Podpore in štipendije dijaštvu, dijaškim kuhinjam in domovom:

Podpore šolam in humanitarnim ustanovam za revne učence ljudskih in meščanskih šol, šolske kuhinje itd.	40.000,—
Podpore dijaškim kuhinjam, domovom in zavodom	50.000,—
Podpore in štipendije za visokošolce in srednješolce	200.000,—
Podpore šolam in ustanovam za oblačila za siromašne učence ljudskih in meščanskih šol in za prireditve božične	100.000,—

390.000,—

Prispevki za stvarne potrebščine pomožnih šol in stanarina:

v Ljubljani	64.145,—
v Mariboru	26.600,—

90.745,—

Skupaj redni izdatki 21.095.120,—

Izredni izdatki

Anuitete za odkup posestev in stroški adaptacije poslopja za šolo za slepo deco	200.000,—
Za dozidavo gluhošolnice v Ljubljani	100.000,—
Prispevek podpornemu skladu za vseučiliško knjižnico	200.000,—
Za dodatna dela pri gradnji III. državne realne gimnazije v Ljubljani	120.000,—

Skupaj izredni izdatki 620.000,—

Skupaj (XXIV. poglavje, partije 99 do 112) 22.615.120,—

Rekapitulacija

Redni izdatki

Prosveta	21.995.120,—
Gluhošolnica v Ljubljani	514.650,—
Deško vzgajališče v Ljubljani	567.800,—
Zavod za slepo deco v Kočevju	286.700,—
Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani	2.191.700,—

Skupaj redni izdatki 25.555.970,—

Izredni izdatki

Prosvetni oddelek	620.000,—
-------------------	-----------

Skupaj (IV. oddelek) 26.175.970,—

Vesele velikonočne praznike

vsem članom in članicam

ž e l i

JUJ — sekcija za dravsko banovino

Iz Ljubljane so ga izabili v Zagreb, kjer je bil dirigent »Kola«, s katerim se je udeležil pevskega festivala v tujini, in učitelj na »Muzički akademiji«. V Zagrebu je ustanovil tudi glasbeno šolo »Lisinski«, kateri je bil dalj časa ravnatelj.

Tudi v Zagrebu se ni ustalil. Gnal ga je proti osrčju države. Zdal je profesor glasbe v Beogradu in ima poleg že omenjenih zborov še svoj mladinski zbor.

Kot učitelj klavirja in pevovodja je propagiral in protežiral domačo glasbo. Pri koncertih je najraje nastopal s popolnoma novimi, še neizdanimi skladbami in tako dajal skladateljem pobudo za delo. Lotil se je tudi najmodernejših, včasih celo hudo tveganih skladb in odprl na široko koncertne dvorane tudi našim mladim nadarjenim skladateljem.

Velikih zaslug si je pridobil Kumar tudi kot izdajatelj in urednik. Z »Otroškimi pesmimi« in posebno še z »Grlico« nam je podal zbirko otroških pesmi, kot je še nismo imeli in ki so tudi pri večjih narodih prava redkost. S temi in z vplivom, ki ga je imel na učiteljstvo, je pripomogel, da so vsepovsod vzklili pevski zbori, ki so s »Trboveljskimi slavčaki« zadobili najvišji zalet.

Danes ima Kumar petdeset let. Z zadovoljenjem gleda lahko na svoje dosedanje delo. Lahko bi postal in se odpočil. Srebrne niti že prepletajo njegove lase, a drugače je ves tak kot je vedno bil: nemiren, nestalen, neugnan in ves poln življenjske energije. Ne, zanj še ni počitek in zapeček. Že ga vidim, kako si viha rokave za nove sveže brazde, ki jih zareže bodoče dni.

A. S.

Mladinski festival Dravske in Mežiške doline

V nedeljo, 3. t. m., je bil v Dravogradskem srezu pravi praznik mladinske pesmi. Pet mladinskih zborov je nastopilo v Guštanju in v Dravogradu ter manifestiralo za našo lepo slovensko, umetno in narodno pesem in za skupnost in medsebojno spoznavanje mladine.

Nastopili so zbori: iz Dravograda (vodi tov. Veljak Miro), Guštanja (tov. Gačnik), Marenberga (tov. Tomažič Božidar), Prevalj (tov. Cernec Adolf) in iz Vuzenice (tov. Cvetko Vlado).

Že prej so posamezni zbori prirejali koncerte doma, in ljudje so z veseljem posekali te koncerte, saj je naša pesem tako mila, da jo vsak rad posluša, je pa še milejša, če jo poje naša mladina, ki ponese njene zvoke v naše poslednje vasi ter se razlega to in onstran naše severne meje. Naši pevovodje so odlično rešili svojo nalogo in v svoje zборе vložili mnogo truda in tihega, plemenitega dela. Naši malčki »škrjančki« in »slavčki« pa so se postavili in zapeli iz vsega srca, s čustvom in občutkom ter si na mah osvojili srca številnih poslušalcev.

Lepa je bila zamisel šol. upr. Tomažiča iz Marenberga, da bi priredili vsi mladinski zbori Dravske in Mežiške doline skupen nastop in tako skupno manifestirali mladinsko pesem. Pevovodje so sestavili odlični program v katerem so bili zastopani: Grbec, Pregelj, Adamič, Ipavc, Šček, Cander, Mirk, Milojevič in Krstič ter mnogo pesmic iz Korške v narodni priredbi. Ta skupni nastop je imel tudi namen pokazati svetu, da je naša mladinska petje zelo visoko. Zato ga je prenašala tudi ljubljanska radiopostaja in oddajala nastop iz Dravograda vsemu svetu.

Pokroviteljstvo nad to velevažno nacionalno prireditvijo je prevzel sreski načelnik

iz Dravograda g. Milač Ivan, tako da je bil s tem nacionalni pomen prireditve še bolj podčrtan.

Že predpoldne so doživeli zbori pri polni dvorani Sokolskega doma v Guštanju prodoren uspeh. Pred koncertom e spregovoril tov. Gačnik iz Guštanja, da je bil ta koncert organiziran po društvu mladinskih pevovodij in da pokaže lepoto naše pesmi ter sadove tihega dela.

Zbori so nastopili skupno in posamezno. Skupni nastop, pod geslom »Naša lepa koroska pesem«, je vodil tov. Tomažič Božidar. Lepa je bila gesta Guštanjčanov, da so z odprtim srcem in odprtimi rokami gostoljubno sprejeli male pevce ter jih opoldne prav lepo pogostili v posameznih družinah.

Popoldne je bil koncert z istim sporedom v Dravogradu. Velika dvorana Sokolskega doma je bila nabito polna in je mnogo domačinov moralo sedeti pri aparatih doma. Med odličnimi gosti smo opazili sreskega načelnika g. Milača s soprogo, g. podnačelnika Sego, narodnega poslanca Doberška, šolskega nadzornika Močnika, prof. dr. Dolarja, prof. Družoviča, domačega g. dekana ter še druge zastopnike cerkvenih in državnih oblasti. Občinstvo je navdušeno sledilo izbranemu sporedu. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja in so morali marsikatero pesem ponavljati. Vsakemu se je videlo, da se je potrudil in v vsakem zboru se je zrcalila pevovodjeva duševnost.

Želimo mladinskim zborom Dravske in Mežiške doline ter njih voditeljem tudi v naprej mnogo uspehov v upanju, da se bo naša pesem večkrat razlegala ob meji in preko nje.

Kolar Vilibald, učitelj.

Učiteljski pokret

Naša nova anketa

Novi zvezek »Prosvete«, ki je priložena tej številki »Učit. tov.«, nam kaže rezultat naše prve ankete in nam je obenem nakazala nove naloge. Ena izmed najbolj perečih je, preiskati, kakšna je prehrana slovenskih šolarjev. Te dni sprejemoj pokretni ankete pole, ki so namenjene temu vprašanju, z vsemi potrebnimi pojasnili. Kdor bi tekom tega tedna pole ne prejel, oz. bi rad pri anketi sodeloval, naj se nemudoma obrne na naslov: Hudaes Oskar, Šmartno ob Paki. Vsa nadaljnja pojasnila, v kolikor bodo pač potrebna, bomo objavili v »Učit. tovarisu«. Kot prvo in najvažnejše pojasnilo prinašamo v slovenskem prevodu dragocen članek »Kako ču naučno i lako ispitati ishranjenost svoje šolske djece«, ki je izpod peresa prof. Kamila Breslerja izšel v 14. številki »Hrvatskega učiteljskega doma«. Članek se glasi sledeče:

»V okviru interesantne ankete v šoli in življenju šolskega otroka, ki so jo z mnogo volje in poleta pokrenili naši mladi tovariši, je bilo načeto važno vprašanje prehrane šolske djece v poedinih naših krajih. Že dosednji rezultati te neobičajno važne in po svojem značaju in organizaciji prve ankete kaže kako nepopoln in pomanjkljiv je ta najelementarnejši vitalni pogoj našega otroka.

Da bi se mogli podatki ankete izkoristiti pravilno in na znanstveni bazi, da bi se mogli izvesti sumarični pregledi in, kar je najvažnejše, komparacije in korelacije danega stanja z onim, kakršno bi moralo biti, si moramo prizadevati, da se podatki ankete, kjer koli je to mogoče in izvedljivo, izražajo številčno, t. j. kvantitativno. Potrudil se bom, da v ozkem okviru tega članka podam tovarišem vsaj najelementarnejše principe in pobude, ki bi jih moralo upoštevati vsako proučevanje otroške prehrane.

Pri tem delu naletimo na dva problema:

1. Da objektivno doženemo, kako se naša deca hrani (slabo, dobro ali zelo dobro), t. j. da doženemo stopnjo prehrane. Če nam objektivna merjenja pokažejo, da je stopnja prehrane naše šolske djece v veliki večini pod normalno, bo treba poiskati vzroke tega stanja. Vzroke bomo morali poiskati v nezadostni in nepopolni hrani. Pri tem se nam vsiljuje nov problem:

2. da objektivno doženemo, s čim se naša šolska deca hrani in koliko hrane dobiva, t. j. da doženemo hranilno vrednost njihove hrane.

Oglejmo si najprej prvi problem.

Ali obstoja možnost, da se objektivno dožene stopnja prehrane nekega individua, ali obstoja neka objektivna mera, s pomočjo katere bi mogli dognati, če je stopnja prehrane dotednjega individua normalna, pod normalno ali nad normalno?

Na to vprašanje moremo pozitivno odgovoriti na podlagi znanstvenih del znamenitega dunajskega profesorja dr. Pirqueta, ki je na podlagi dolgoletnih raziskovanj in merjenj ter znanstvenih raziskovanj svojih številnih sodelavcev, izdelal metodiko tega dela.

Da bi mogli pravilno razumeti in v praksi uporabiti to metodiko dela, je potrebno, da pojasnimo pot, po kateri je dr. Pirquet prišel do svojih rezultatov.

S številnimi merjenji na tisočih otrokih je prof. Pirquet dognal, da stoje določene proporcije telesa in telesna težina pri normalno razvitih ljudeh v določenem stalnem

„JELKA“

specialna modna trgovina za gospode

LJUBLJANA

Franciška ulica 5

(nasproti Učiteljski tiskarni)

se priporoča cenjenemu učiteljstvu pri nakupu modnih in športnih srajc, pižam, spodnjega perila, žepnih robcev, vseh vrst nogavic, dokolenk, kravat, naramnic itd. — Vedno zadnje novosti v najboljši kakovosti na zalogi. —

Postrežba solidna, cene zmerne!

Perilo izdelujemo tudi po meri

Srečko Kumar

Bil je izključen iz šole. Šele na razne intervencije je smel maturirati.

Za učitelja je bil le dve leti. Kasneje se je popolnoma posvetil glasbi. V par letih je dovršil Tartinijev konservatorij v Trstu in nato je nadaljeval svoje študije v Lipskem pri znamenitem nemškem glasbenem pedagogu prof. Penbauru. L. 1914. je bil imenovan za učitelja glasbe na učiteljsko v Negotinu. Namesto v Srbijo pa je moral k vojakom.

Po vojni se je ustavil najprej v Trstu. Ko mu tu ni bilo delo več mogoče, se je preselil v Ljubljano. Tudi tu ni vzdržal dolgo. Njegova nemirna kri ga je gnala dalje. Sel je v Zagreb in po nekaj letih v Beograd. Je to njegova zadnja postaja? Ne verjamem. Premladosten je še vedno in prenemirna je njegova kri.

Po vsej tej njegovi dolgi poti tako v Trstu, v Ljubljani, v Zagrebu in v Beogradu je pustil vidne sledove dela in truda za sabo. Kumar je človek velikih sposobnosti, 25 let njegovega udejstvovanja nam to jasno priča.

Mož iniciative je in sijajen organizator. Udejstvoval se je kot pianist, kot glasbeni pedagog, kot pevovodja in kot izdajatelj in urednik.

Kot pianist je nastopal posebno prve čase v Julijski krajini, kjer se je izkazal kot izvrsten interpret Chopina in Beethovna. Tam je organiziral Učiteljski zbor, ki ga je dvignil na izredno umetniško višino. Z njim ni dosegel le lepих uspehov po mestih v Julijski krajini, ampak tudi v Benetkah in v važnem glasbenem središču Italije — v daljni Bologni.

V Trstu je ustanovil tudi svojo glasbeno šolo, ki se je kasneje združila z tržaško Glasbeno matico. Kmalu si je ustvaril lep kader glasbenega naraščaja, s katerim je imel nekaj prav uspešnih nastopov. Ko so italijanska oblastva razpustila Zvezo slovenskih učiteljskih društev v Italiji, uničila pevski zbor in onemogočila vsako slovensko prireditev, je prišel Srečko Kumar v Ljubljano. Tudi tu je imel kmalu polne roke dela. Poučeval je pri Glasbeni matici klavir in vodil je nekaj časa Matični pevski zbor. Kmalu se je z vso vne-mo oklenil Učiteljskega pevskega zbora JUJ in priredil z njim številne koncerte po vseh večjih mestih države in uspešno turnejo po Českoslovaški.

Pretekli teden, 9. t. m., je slavil Srečko Kumar svojo petdesetletnico, ki je bila obenem 25 letnica njegovega umetniškega udejstvovanja. Ob tej priliki mu je bil prirejen v Beogradu poseben slavnostni večer, kjer sta sodelovala tudi njegova dva pevska zbora »Beograjsko učiteljsko pevsko društvo« »Marinković« in »Jugosl. akademski pevski zbor iz Zemuna«. Jubilar je bil deležen prirsčnega slavlja. Njegovega jubileja so se spomnili vsi naši večji listi in od vsepovsod je dobil številne čestitke. Iz Slovenije sta se udeležila proslave in se spomnila Kumara ob njegovem jubileju s čestitkami in darovi Drago Supančič v imenu našega Učiteljskega pevskega zbora in Avgust Suligoj v imenu »Trboveljskega slavčaka«. Teh čestitk je bil Kumar še najbolj vesel, zakaj pol srca je menda pustil za vedno v Sloveniji.

Srečko Kumar je močna umetniška osebnost.

Že njegovo bujno življenje nam da to slutiti. Na učiteljsko v Kopru je vodil dijaški orkester, a je bil obenem tudi eden glavnih voditeljev štrajka, pri katerem so zahtevali naši dijaki, popolnoma slovensko učiteljske.